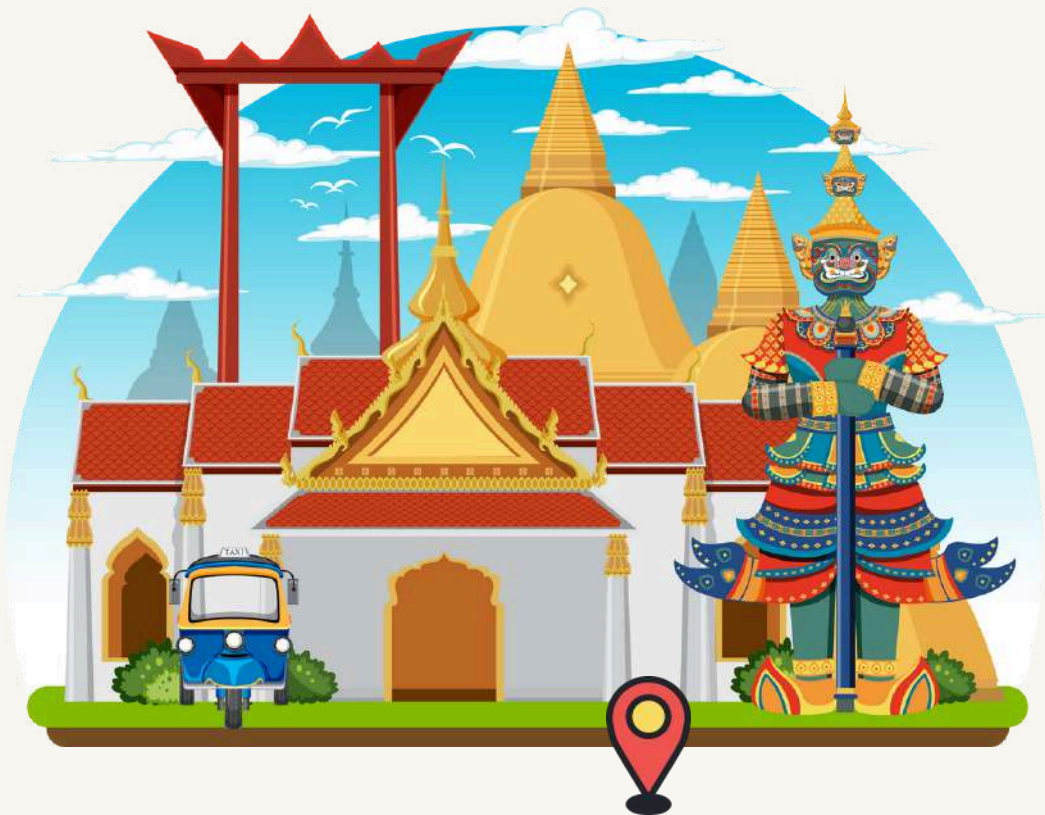


1001101 ภาษาและวัฒนธรรมไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู



อุภาวัฒน์ นามหิรัญ บรรยาย

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทที่ 6 การเขียนเพื่อการสื่อสารสำหรับครู

พัฒนาทักษะการส่งสารผ่านตัวอักษร
เพื่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้



แผนบริหารการสอนประจำบท

หัวข้อเนื้อหา

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเขียน ความหมาย, ความสำคัญ, จุดมุ่งหมาย
2. การเขียนย่อหน้า ประเภท, หลักการ, ส่วนประกอบ
3. การเขียนความเรียง วิธีการเขียน, ตัวอย่าง
4. การเขียนเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ตอบข้อสอบ, บทความวิชาการ

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อธิบายความหมายและความสำคัญของการเขียนได้
2. อธิบายวิธีการและเขียนเนื้อหาในรูปแบบย่อหน้าได้
3. อธิบายวิธีการเขียนและเขียนความเรียงได้
4. อธิบายรูปแบบและเขียนงานเชิงวิชาการได้

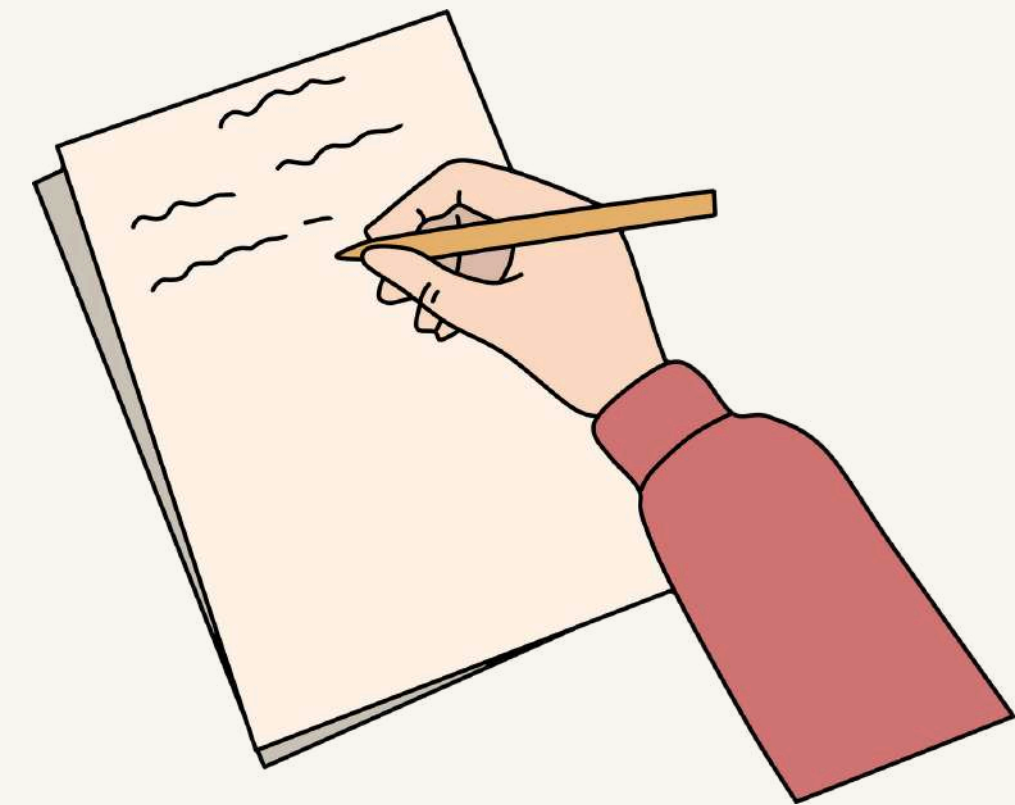


1. ความหมายของการเขียน

"การเขียน คือการสื่อความหมายด้วยตัวอักษร โดย
นำความรู้ ความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์
จินตนาการและข่าวสารจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน เพื่อ
ให้เกิดความรู้ความเข้าใจตรงตามที่ต้องการ
สื่อสาร"

- สรุปจากนักวิชาการและพจนานุกรม

เป็นการถ่ายทอดสารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผู้เขียนโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญ



1.2 ความสำคัญของการเขียน

- ✍ เครื่องมือสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและสติปัญญา
- 🏛 ถ่ายทอดวัฒนธรรม เป็นมรดกภูมิปัญญา
- 📢 เผยแพร่ความรู้ กระจายข่าวสารได้กว้างไกล
- 📖 บันทึกทางสังคม ให้คุณค่าแก่ชนรุ่นหลัง
- 🏆 สร้างความสามัคคี สร้างความเข้าใจและสันติสุข
- 📁 ประกอบอาชีพ ยึดเป็นอาชีพที่สำคัญได้
- 🎓 ความสำเร็จในชีวิต โดยเฉพาะด้านการศึกษา



1.2 ความสำคัญของการเขียน

เครื่องมือสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและสติปัญญา



1.2 ความสำคัญของการเขียน

ถ่ายทอดวัฒนธรรม เป็นมรดกภูมิปัญญา



มันมันแกงแก้วตา
หอมยี่ห่วยารสร้อนแรง
ชายใดได้กลิ่นแกง
แรงอยากให้อุ่นใจ

(กาพย์เห่เรือชมเครื่องคาวหวาน

พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒)

1.2 ความสำคัญของการเขียน

เผยแพร่ความรู้ กระจายข่าวสารได้กว้างไกล

THE STANDARD

“ เราไม่จำเป็นต้องปฏิเสธ ‘ความผิดส่วนตัว’
แต่ถ้าความผิดของเรามีคุณค่าต่อส่วนรวมด้วย
ผิดนั้นจะมีพลังมากขึ้น
เราทำเพื่อตัวเองพร้อมๆ กับ
ทำเพื่อผู้อื่นได้ และนั่นอาจ
เป็นสิ่งที่ควรทำ และนั่นอาจ
ทำให้ผิดมีพลังที่สุด ”

– สราวุธ เอ็งสวัสดิ์ หรือ นิ้วกลม

เขียนความในใจถึง ดูน บอดี้สแลม
อ่านเพิ่มเติมได้ที่ <https://www.facebook.com/Roundfingers.BOOK/posts/1973609626001271>

THESTANDARD.CO



**ชุดสาธารณสุขะวันละ60บ.
พืท.โหมเจาะฐานกทท.**

ไทยรัฐ

**เทิร์นบีประกาศ
ยึดประเทศเวเนซุเอลา**

**เตือน4ภัยไซเบอร์
โจมตีวัยทำงาน**

**ชาวบ้านผวาเขมร
ถล่มไทยรอบ3**

**เข่นอุบัตินิเทศ
5วัน-207ศพ**

**ถนนสายหลัก
กสท.กสท.กสท.**

1.2 ความสำคัญของการเขียน

บันทึกทางสังคม ให้คุณค่าแก่ชนรุ่นหลัง



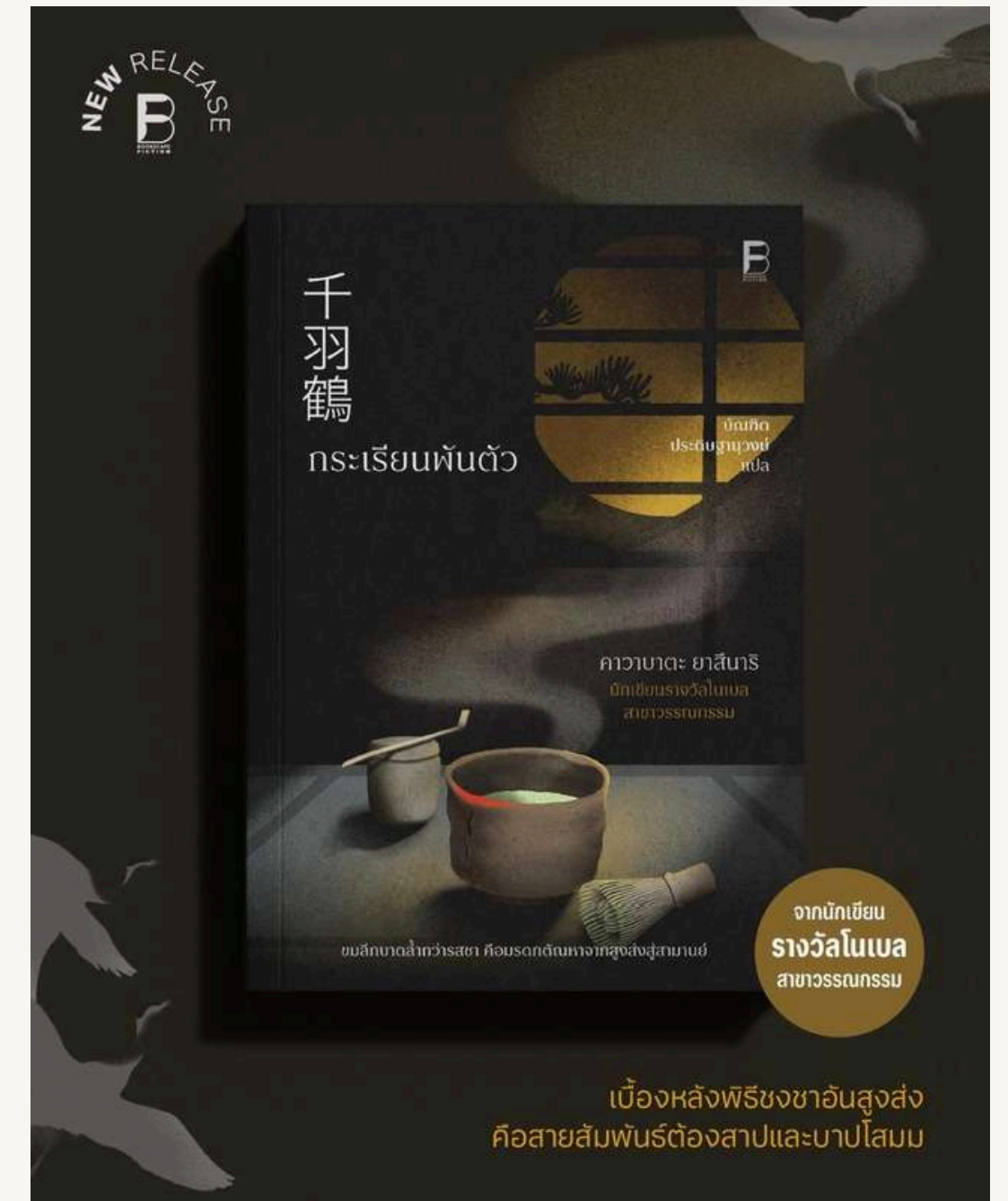
1.2 ความสำคัญของการเขียน

สร้างความสามัคคี สร้างความเข้าใจและสันติสุข



1.2 ความสำคัญของการเขียน

ประกอบอาชีพ ยึดเป็นอาชีพที่สำคัญได้



1.2 ความสำคัญของการเขียน

ความสำเร็จในชีวิต โดยเฉพาะด้านการศึกษา

ภาษาไทย

สาขาวิชา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ภาษาไทยเจริญในอุดมคติ

ขอแสดงความยินดีกับนักศึกษาผู้ผ่านการคัดเลือก โครงการ

ณัฐพล

แมนโรสง

นักศึกษาชั้นปีที่ 4

คณะครุศาสตร์

อ่าน เขียน เรียนรู้ สู่งานวิจัย

ครั้งที่ 10



ได้รับทุนรางวัล รางวัลละ 20,000 บาท

สนับสนุนโครงการโดย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด มหาชน

ร่วมกับ สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น จำกัด

ภาษาไทย

สาขาวิชา

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ภาษาไทยเจริญในอุดมคติ

ขอแสดงความยินดีกับนักศึกษา

ปรีชา

สุภาพ



ในโอกาส ได้รับเงินรางวัลการศึกษา

ด้านศิลปวัฒนธรรม ประจำปี ๒๕๖๗

สาขาวรรณศิลป์ แขนง การเขียนร้อยแก้ว

ผลงาน รากของแผ่นดิน

มูลนิธิศิลปินแห่งชาติ



1.3 จุดมุ่งหมายของการเขียน



เล่าเรื่อง

ถ่ายทอดเหตุการณ์

ประสบการณ์



อธิบาย

ชี้แจงวิธีใช้ วิธีทำ ขั้นตอน



โน้มน้าวใจ

ชักจูงให้เชื่อ ถือปฏิบัติตาม



จินตนาการ

ให้เห็นภาพ เกิดอารมณ์ความรู้สึก



เสียดสี

ตำหนิที่เล่นที่จริง



แสดงความคิดเห็น

วิพากษ์วิจารณ์ แนะนำ



กิจธุระ

จดหมาย ประกาศ (เฉพาะกิจ)

1.4 การเขียนกับวิชาชีพครู

ทำไมครูต้องมีทักษะการเขียนที่ดี?



1.4 การเขียนกับวิชาชีพครู

การสื่อสารในองค์กร	สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง
การจัดการเรียนการสอน	เขียนโจทย์ เขียนคำอธิบาย เขียนสรุปความรู้
งานวิชาการ	เขียนบทความ ตำรา เอกสารประกอบการสอน
ความเป็นแบบอย่าง	การใช้ภาษาที่ถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเทศะ สะท้อนความเป็นผู้มีความรู้



2. การเขียนย่อหน้า

พื้นฐานสำคัญของการเรียบเรียงความคิด

สู่บทความที่สมบูรณ์



ความหมายและประเภทของย่อหน้า

ความหมาย

ย่อหน้า (Paragraph) คือ การเขียนกลุ่มประโยคที่แสดงความคิดสำคัญเพียงอย่างเดียว (Main Idea)

ประโยชน์

- ช่วยพักสายตาผู้อ่าน
- แสดงการเริ่มต้นความคิดใหม่
- แยกประเด็นให้ชัดเจน (เช่น ยกตัวอย่าง, เน้นจุดสำคัญ)



ความหมายและประเภทของย่อหน้า

ประเภท

1. ย่อหน้าเนื้อเรื่อง เป็นสาระสำคัญ มีประโยคใจความสำคัญและประโยคขยายความ

2. ย่อหน้าพิเศษ ไม่เน้นสาระสำคัญของเรื่อง แต่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะ

- ย่อหน้าเปิดเรื่อง (คำนำ)
- ย่อหน้าปิดเรื่อง (สรุป)
- ย่อหน้าเชื่อมความ



หลักการและส่วนประกอบของย่อหน้า

ส่วนประกอบ

ประโยคใจความสำคัญ (Main Idea)

ความคิดหลักที่ต้องการเสนอ

ประโยคขยายความ (Details)

ข้อมูลสนับสนุน ยกตัวอย่าง อธิบายข้อเท็จจริง



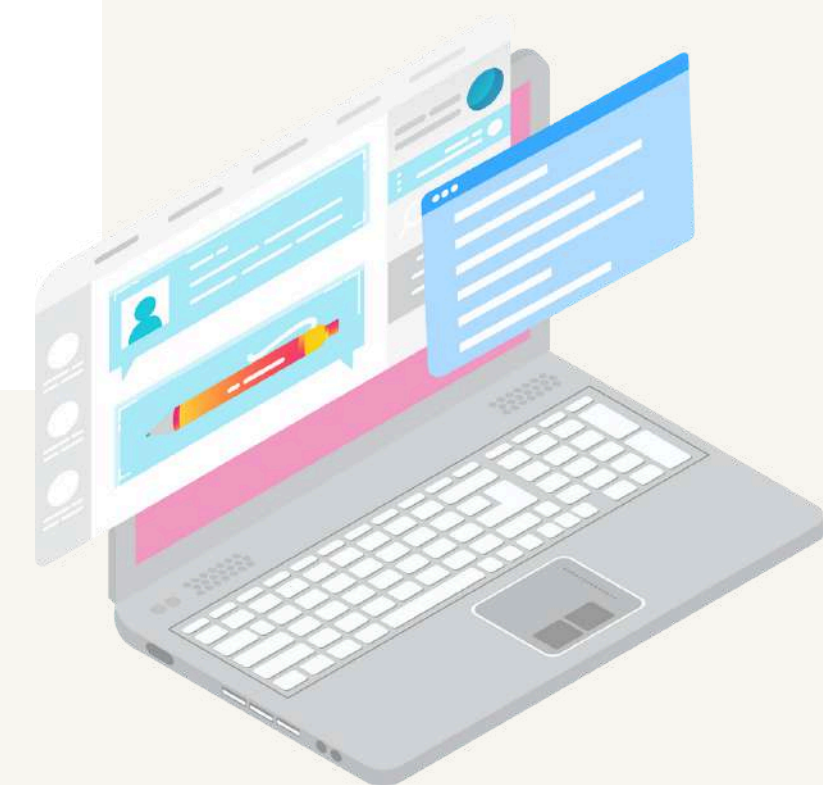
หลักการและส่วนประกอบของย่อหน้า

หลักการเขียน

ความยาวพอดี ประมาณ 4-10 บรรทัด (100-250 คำ)

เอกภาพ มีความคิดสำคัญเพียงประเด็นเดียว

สมดุล แต่ละย่อหน้าในงานเขียนควรมีความยาวใกล้เคียงกัน



รูปแบบที่ 1 ใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า

ลักษณะเด่น เป็นรูปแบบที่นิยมมากที่สุด เขียนง่าย และผู้อ่านจับประเด็นได้ทันที

ตัวอย่าง

"ในอดีตนั้น คนไทยส่วนมากมีความรู้ในทางช่างไม้และการปลูกสร้างบ้านเรือน เนื่องจากถือเป็นคติว่าลูกผู้ชายพอรู้หน่อยขึ้นมาก็ต้องฝึกหัดช่างไม้ ต้องปลูกสร้างบ้านเรือนเป็น มักเริ่มต้นจากการเป็นลูกมือช่วยช่างผู้มีความชำนาญ... จึงได้ความรู้ทางช่างและการก่อสร้างเพิ่มเติมจากวัดอีกด้วย..."

i สีส้มคือประโยคใจความสำคัญ ที่เหลือคือประโยคขยายความที่ให้เหตุผลสนับสนุน

รูปแบบที่ 2 ใจความสำคัญอยู่ท้ายย่อหน้า

ลักษณะเด่น ยกตัวอย่างหรืออธิบายเหตุผลต่าง ๆ มาก่อน แล้วจึงสรุปหมวดปมในตอนท้าย

"เนื่องจากการเร่งรัดพัฒนาประเทศ... ป่าไม้ถูกทำลาย... ต้นน้ำลำธาร
ก็ถูกทำลายมาก... สัตว์ป่าถูกล่า... การใช้ธรรมชาติอย่างฟุ่มเฟือยใน
ช่วงเวลาห้าสิบปีได้ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงขึ้นใน
ปัจจุบัน"

ข้อความต้นย่อหน้าเป็นการไล่เรียงปัญหา (เหตุ) เพื่อนำไปสู่บทสรุป (ผล) ในประโยคสุดท้าย

รูปแบบที่ 3 ใจความสำคัญอยู่กลางย่อหน้า

ลักษณะเด่น มีการเกริ่นนำก่อน แล้วจึงเข้าสู่ประเด็นสำคัญ จากนั้นขยายความต่อ

"ทุกคนควรบริโภคน้ำตาลให้พอเหมาะกับร่างกาย... แต่การใช้สารเหล่านี้... อาจพบว่าเป็นอันตราย... **ดังนั้น วิธีที่ดีที่สุดสำหรับผู้ที่มิชอบจำกัดในการบริโภคน้ำตาล ก็คือ การควบคุมอาหารและเครื่องดื่มที่มีรสหวานให้น้อยลง** เวลารับประทานอาหารต้องไม่เติมน้ำตาลลงไปในการอาหารอีก..."

ประโยคกลางทำหน้าที่เป็นข้อสรุปของส่วนหน้า และเป็นหัวข้อให้ส่วนหลังขยายความต่อ

3. การเขียนความเรียง

ศิลปะการร้อยเรียงความคิดและข้อมูลสู่ผู้อ่าน

ความเรียง vs เรียงความ

ความเรียง (Essay)

งานเขียนถ่ายทอดเรื่องราวตามวัตถุประสงค์ (3-5 หน้า)

- ไม่เคร่งครัดรูปแบบเท่าเรียงความ
- สอดแทรกทัศนคติ/มุมมองผู้เขียนได้
- ต้องมีสัมพันธภาพ (เกี่ยวเนื่องกัน) และสารัตถภาพ (มีสาระ)

เรียงความ

รูปแบบวิชาการที่มีแบบแผนชัดเจน

- โครงสร้างบังคับ คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป
- เน้นข้อเท็จจริง ภาษาเป็นทางการ
- เอกภาพ สัมพันธภาพ สารัตถภาพ

ตัวอย่างที่ 1 ดอกหญ้าปลัดถิ่น

"หากต้องนิยามชีวิตเป็นอะไรสักอย่างหนึ่ง ชีวิตของฉันคง
เปรียบเสมือนดอกหญ้าที่ยืนท่าทลายอยู่ทุก ๆ สภาวะรอบตัว..."

การเปรียบเทียบ ใช้ภาพพจน์ (ดอกหญ้า) แทนชีวิตที่ต้องอดทน

อารมณ์สะท้อนใจ เล่าเรื่องไร้สัญญาติ ความหวัง และความกตัญญู

ข้อคิด "ที่ใดมีชีวิต ที่นั่นมีความหวังเสมอ"



ตัวอย่างที่ 2 ใช้เพียงแค่เม็ดทราย



"เราถือกำเนิดและจากไปเหมือนอย่างเม็ดทรายที่ถูกพัดขึ้นมาจากทะเล
และกลืนหายไปกับกระแสน้ำ... ใช้หรือไม่"

การตั้งคำถาม ชวนผู้อ่านขบคิดเรื่องคุณค่าของชีวิตผ่าน "เม็ดทราย"

การขยายความ ทรายมาจากหินแกร่ง เหมือนคนที่ผ่านอุปสรรคหล่อหลอมตัวตน

แก่นเรื่อง ความสำคัญไม่ได้อยู่ที่ขนาด แต่อยู่ที่คุณสมบัติภายใน สิ่งเล็กน้อยก็มีศักดิ์ศรี

4. การเขียนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

เทคนิคการเขียนตอบข้อสอบและงานวิชาการ

4.1 การตอบข้อสอบอัตนัย

อ่านคำถามให้แตก ตีโจทย์ว่าถามกี่ประเด็น (เช่น ชนิด + ตัวอย่าง)

จัดลำดับความคิด ตอบเป็นข้อๆ หรือย่อหน้าให้ชัดเจน

ภาษาเป็นทางการ ไม่ใช่ภาษาปาก หรือคำย่อ

ความสมบูรณ์ ตอบให้ตรงคำถาม ครบประเด็น อธิบายกระชับ

ลายมือ อ่านง่าย เป็นระเบียบ สะอาด



ตัวอย่าง การจัดระเบียบคำตอบ

โจทย์ สระในภาษาไทยมีกี่ชนิด อะไรบ้าง จงยกตัวอย่าง

✗ คำตอบที่ไม่ดี

"สระไทยมี 3 ชนิด คือ สระเดี่ยว สระประสม สระเกิน เช่น อะ
อา เอีย อัว อำ ไอ"

ข้อเสีย

- เขียนรวดเดี่ยวไม่แยกประเด็น
- ตัวอย่างปะปนกัน ไม่รู้ว่าคำไหนคู่กับสระชนิดไหน
- อ่านยาก ตรวจยาก

✓ คำตอบที่ดี

สระในภาษาไทยมี 3 ชนิด ได้แก่

1. **สระเดี่ยว** (เสียงสั้น/ยาว) เช่น อะ อา อิ อี
2. **สระประสม** มี 3 คู่ เช่น เอีย (อี+อา), อัว (อุ+อา)
3. ~~สระเกิน มีเสียงพยัญชนะท้าย เช่น อำ, ไอ, เอา~~

ข้อดี แยกหมวดหมู่ชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย ครบถ้วน

4.2 บททความวิชาการเพื่อตีพิมพ์

องค์ประกอบหลัก

ส่วนนำ ชื่อเรื่อง, ชื่อผู้เขียน, บทคัดย่อ (ไทย/อังกฤษ), คำสำคัญ

เนื้อหา บทนำ, วัตถุประสงค์, วิธีการ, ผลการศึกษา, อภิปรายผล, สรุป

ส่วนท้าย เอกสารอ้างอิง



4.2 บททความวิชาการเพื่อตีพิมพ์

การจัดรูปแบบ (Formatting)

(ตัวอย่างจากวารสารวิจิตรวรรณสาร)

Font TH SarabunPSK

Size ชื่อเรื่อง (20pt ตัวหนา), หัวข้อ (16pt ตัวหนา), เนื้อหา (16pt ปกติ)

Layout กระดาษ A4, ขอบ 1 นิ้ว, คอลัมน์เดียว

ความยาว 12-25 หน้า



สรุป

"การเขียนเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ
เพื่อความเป็นครูมืออาชีพที่สามารถสื่อสารความรู้
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ"

แบบฝึกหัด ลองเขียนย่อหน้าสั้นๆ เกี่ยวกับ "ความสำคัญของวิชาชีพครู" (7-10 บรรทัด)